

Mölle kapell

56.2820, 12.5048

Första intrycket av Mölle kapell är att byggnaden i grunden kan vara från tidig medeltid. Men så är inte alls fallet. Förr tog sig istället de boende i fiskeläget Mölle till Arilds kapell eller Brunnby kyrka en halvmil bort, och det var när Mölle sedan växte om Arild befolkningsmässigt runt år 1900 som det uppstod ett behov för ett kapell i Mölle.

1932 bildades Mölle kapellstiftelse som skulle förvalta kapellet, tomten skänktes av friherren och diplomaten Eric Gyllenstierna på Krapperups gods, född i Brunnby, och ritningarna till kapellet utfördes av arkitekt Georges Albert von Dardel från Stockholm.

En del ändringar till von Dardels ritningar gjordes senare av byggmästare Gustaf Petersson. Bland annat var kapellet ursprungligen tänkt att tunnvälvas invändigt men istället uppfördes kryssvalv av tegel.

Även Byggnadsstyrelsen hade en del invändningar, och en del ändringar gjordes också i byggnadsskedet utifrån dessa synpunkter. Byggnadsstyrelsen tyckte bland annat att fönstren i korets östra vägg gav ett oroligt intryck, utrymmet kring altaret var för litet, fönstren i tornets bottenvåning var överflödiga och borde muras igen. Både fönstren i öster och tornbottenvåningen murades igen, men eftersom kapellet då i stort var färdigbyggt gjordes inga ändringar vad gäller korets storlek.

Kapellet byggdes av byggmästare Axel Nilsson, Nyhamnsläge med hjälp av de boende i Mölle eller närbelägna byar. Stora delar av inredningen tillverkades eller skänktes av Mölles invånare.

Under många år hade Mölle kapellsyförening ansvarat för underhållet och vården av kapellets inredning och inventarier. Kapellstiftelsen som förvaltade kapellet upplöstes 1985 då Brunnby församling övertog dess ansvar.

Konstnären Gunnar Wallentin, som kom från Brunnby skapade förutom altartavlan även predikstolen och dopfunten. Altartavlan har motivet Jesus och fiskafänget, och sceneriet i målningen är hämtat från Kullens kust.

Konstnären Gunnar Wallentin har också skapat de tolv apostlarna som finns avbildade på bänkarnas gavlar, liksom dopfunten. Dopfatet som används är i silver och skapar 1953 av Wiven Nilsson.

Processionskrucifixet skapades 1994 av konstnären Stig Carlsson från Nyhamnsläge.

Altarmattan hållen i varma orange och gula nyanser är vävd av baronen på Kragerupp, Gustaf Gyllenstierna som hade vävning som hobby och hade inrättat en vävkammare på slottet.

Kyrkans votivskepp som är en mycket detaljerad modell av en fullriggare som hette Nordhogland, byggdes ursprungligen av sjökaptan Lars Peter Norman. Modellen övertogs av sjökaptan Waldemar Elfversson, som restaurerade skeppet och senare skänkte det till kapellet. Men konstnären Gunnar Wallentin har bidragit även här. Han har snidat den lilla utskurna galjonsfiguren.

Kapellets orgel byggdes till invigningen av den danska orgelfirman Theodor Frobenius & Sønner i Lyngby. Den är bevarad i originalskick och är en tidig representant i Sverige för den så kallade orgelreformrörelsen, som hade börjat på kontinenten. Det var bland annat missionären, musikern och Nobelpristagaren Albert Schweitzer som då ansåg att de moderna orglarnas rörpneumatik avskar organistens direkta kontakt till instrumentet. Orgelrörelsen hämtade istället sina förebilder i äldre tiders orgelkonst, framför allt 1600-talets nordtyska orglar. Man ville ändå inte helt kopiera de gamla orglarna, utan utvecklade en ny orgeltyp som kännetecknades av klarhet och friskhet och en stor övertonsrikedom i klangen.

Källor:

Webb: Brunnby församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Mölle kapell - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Kerstin Börjesson. 2015.

Pdf: "Objektivitet och liturgisk förankring". Anna Maria Böckerman-Peitsalo. 2005. ISBN 951-765-292-5

Bok: "Skånes kyrkor - En kulturhistorisk resa genom 1000 år". Caroline Ranby. ISBN 978-91-7545-204-3